

мою — «Навчальна відео система», в якій передбачається використання інтерактивного режиму в самостійній роботі над тематикою дисципліни з відео поясненнями.

*Коляда Ю. В., Семашко К. А.,
Трохановський В. І., Кравченко Т. В.,*
кафедра економіко-математичного моделювання

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК КОНСОЛІДУЮЧИЙ ЧИННИК БАГАТОГРАННОЇ ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТА

Як аксіома сприймається наступне положення: економіка сьогодні кваліфікується як складна система, пізнання закономірностей розвитку якої можливе лише на підґрунті математичного моделювання. Цей факт накладає певні вимоги стосовно викладання навчальних дисциплін циклу економіко-математичного моделювання, що читаються студентам нашого університету.

Спершу зупинимось на нормативних дисциплінах, а саме: «Оптимізаційні методи та моделі» і «Економетрика», відразу зазначаючи статичний характер умов функціонування об'єкта вивчення. Навіть для таких глибоких і методично обґрунтованих традиційних навчальних курсів економічної освіти знаходиться те, що може зацікавити слухача, наприклад погана обумовленість матриць, наявність у них значного відсотка нульових елементів, блочна структура тощо. Між іншим, явище поганої обумовленості матриць і більш загально некоректність економіко-математичної моделі цілком природне, бо в економічній системі органічно присутні швидкоплинні і повільні елементи (складові). Саме зазначені вище характеристики моделі детермінують точність і результати економіко-математичного моделювання, але у підручниках висвітлюються ці аспекти недостатньо. З'являється нагода продемонструвати тісний зв'язок з вищою математикою економіста (не досить популярною у середовищі студентів), цим самим підкреслюючи неперервний характер математичної підготовки, її нагальну потребу в економічному житті.

Крім міжпредметних зв'язків ітеративний характер економіко-математичного моделювання сприяє довершеному знанню, його самоорганізації, самовдосконаленню, підчиняючи певній меті.

Як відомо, ефективне управління економікою потребує знання можливих сценаріїв перебігу, характер яких визначається головним чином нестационарністю і нелінійністю елементів (складових) економічної системи. Можливості вербального аналізу (інтуїтивних уявлень про економічну еволюцію) вичерпані. Лише математичне моделювання нелінійної динаміки економічного розвитку зарадить справі, надаючи якісне і кількісне оцінювання процесів еволюції — сімейства сценаріїв для різноманітних умов їх здійснення. Такого роду інформація сприяє прийняттю адекватних економічних рішень, роблячи процес розвитку економічної системи певною мірою керованим за наявності альтернативної мети функціонування.

Описаному вище підходу студенти навчаються, слухаючи нормативну дисципліну «Адаптивні моделі в інтелектуальних системах прийняття рішень» і вибірково — «Нелінійні моделі економічних процесів» магістерського рівня на факультеті інформаційних систем і технологій і вибірково «Адаптивні моделі економіки» для бакалаврату багатьох спеціальностей. Цими навчальними курсами передбачається виконання індивідуального творчого завдання, яке видається студенту з урахуванням тематику наукових досліджень кафедри у сфері нелінійної динаміки економічних систем.

У такий спосіб відбувається формування постаті економіста майбутнього, якому прищеплюється культура моделювання: прийняттю рішення має передувати якісне і кількісне оцінювання можливих наслідків перебігу подій для різноманітних умов.

Отже, напрямок спілкування викладача і студента єдиний — відобразити зв'язки між навчальним процесом і досягненнями економічної науки, також знайомлячи з проблематикою моделювання економіки.

Лазарєва С. Ф., професор кафедри
інформаційного менеджменту

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАЧІ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ З ІНФОРМАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Нині навряд чи знайдеться людина, яка б заперечувала, що однією з головних ознак третього тисячоліття є динаміка змін у навколишньому світі. Процеси, що відбуваються в усіх сферах